

Casino.

Trẻ con Việt Nam ở đây học hành khá lắm. Học sinh dân ta ở các trường mỗi năm mỗi đông hơn, người đỗ đạt thành tài đã có việc làm khắp các cơ sở công tư trong tiểu bang.

Người Úc gốc Việt ước chừng 10 ngàn ở rải rác. Chưa có khu vực nào nổi tiếng Việt Nam như Calamata hay Little Saigon.

Tiểu bang Tây Úc yên tĩnh, thích hợp cho người lớn tuổi, hời hời.

Ái hữu Công Chính Việt Nam lạc loài tới đây không đủ đếm trên đầu ngón tay. Có người đến rồi đi tiểu bang khác để học lại, tiến thân hay tìm sinh kế khác.

Nay còn đây, thỉnh thoảng gặp nhau vui buồn dĩ vãng tương lai chỉ có 3 người AH là Nguyễn Ngọc Ánh, Phạm Văn Vĩ và Lê Trung Thu.

Nhớ lại ngày bỏ xứ vượt biên, mình mang cái tâm trạng là mất nước, mất nhà, mất hết những gì mình có mình thương, dấn thân vào cuộc phiêu lưu không biết về đâu. May mà được đến đây một quốc gia tự do, giàu có, bình yên, đái ngộ mình như người bản xứ, còn đòi hỏi gì nữa mà không nhận đây làm quê hương.

Thương là thương cho người đi mà không đến bến, thương cho người ở lại quê nhà, thương cho dân tộc còn bị khống chế, thương cho tương lai con trẻ không có một con đường nào tươi sáng, và thương một số bạn bè ái hữu sống nửa đời dở khóc dở cười.

Hàng năm các AH còn ở VN có mời nhau họp mặt một lần vào dịp tết niên, Ái Hữu hải ngoại nếu còn nhớ nhau, gửi về giúp chút ít tài chánh cho cuộc họp thêm vui.

□ NGUYỄN QUANG BÁ

Đẹp

KHÚC ĐÀN

Đẹp như thế nào mới nói là đẹp?

Ta thường nói cái này đẹp, cái kia xấu, đọc bài văn khen hay, nhìn bức tranh khen khéo, nghe đàn mà cảm động, xúc cảnh mà cảm hứng.... Bấy nhiêu thứ đều gọi ra trong tâm tình ta một cảm giác riêng gọi là mỹ cảm. Mỹ cảm thường tự riêng từng người: cùng một cảnh vật, cùng một bài vẽ, cùng một bài văn, cùng một điệu hát, người kia khen là hay mà người này cho là dở; tùy sở thích của mỗi người. Nếu như vậy thì quan niệm về đẹp không có chuẩn đích hay sao? Nhưng có khi cùng một bức họa, cùng một bài văn, ai ai cũng nhận định là đẹp, ai cũng khen là hay. Cớ sao sở thích của ta bất nhất như thế mà có khi lại hòa hợp lại cùng một đường, tức là quan niệm về đẹp không phải là không có chuẩn đích.

Khoa "thẩm mỹ học" có phương pháp để xét cái đẹp ở mức độ nào làm cho ta cảm giác thế nào mới là đúng và cho ta biết cái đẹp là một phong thú cuộc đời, làm cho ta biết say sưa và yêu đời, gây cho ta tình tình phong nhã. Ta đem ba cái năng lực của tinh thần là "ý", "trí", và "tình", mỗi một phần cho ta biết cảm cái đẹp như thế nào.

Cái ý làm cho ta muốn bắt chước hay ta có tài thì dẫn ta đi đến sáng tạo mỹ thuật.

Cái trí làm cho ta có mỹ cảm, lấy lý trí mà yêu cái đẹp theo lẽ phải, nếu chỉ cảm động đến phần tình thôi thì là sự khoái lạc thường.

Cái tình là cảm giác quan hệ nhất ở trong cái đẹp, ta thấy cái đẹp là xiêu lòng về nó một cách cao thượng không vì ích lợi và khoái lạc là khoái lạc thanh cao, vì ta cảm thấy phẩm cách con người ta cao hơn lên.

Khi mà mỹ cảm cao thượng thì ta còn muốn người khác cũng hưởng cái đẹp như mình, càng thấy nhiều người đồng cảm như mình thì mình càng thích thú lên bấy nhiêu.

Muốn định nghĩa cái đẹp cho rõ ràng đầy đủ thì phải giải thích cái đẹp là cái gì sáng sủa, trợn vẹn, điều hòa diễn ra hình thức cảm đều giác quan, gọi mỗi tưởng tượng, khơi nguồn tình tứ, khiến cho người ta có cảm hoài, có hứng thú, mãn ý, xứng tình, hài lòng, khoái trí. Có đủ bấy nhiêu tính cách mới là cái đẹp chân chính được. Cái đẹp chân chính đã cống hiến cho ta một sự lạc thú hoàn toàn về tinh thần tâm hồn. Đứng trước cái đẹp cả toàn thể người ta đều phấn khởi, kích thích, như muốn hôn hờ tươi cười. Ảnh hưởng cái đẹp sâu xa như thế.

Paris, 10 Mars 1996